

OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO INSTRUMENTEM ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Co przekonuje banki do zainwestowania w projekt a proces OOOŚ w Polsce

ANITA KULIŚ

PREZESKA ZARZĄDU / SOTIS ADVISORS

o. PROCEDURA OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO A WYMOGI „TRZYMAJĄCYCH KASĘ”

Procedura OOS skupia się na administracyjnym przebiegu tego procesu, nie obejmuje:

- zintegrowanego zarządzania aspektami środowiskowymi, społecznymi i zarządczymi (ESG) w całym cyklu życia projektu – w tym systemowego podejścia do adaptacji klimatycznej
 - długoterminowego monitoringu ryzyka
 - pogłębionej analizy społecznej i pracowniczej,
- które stanowią kluczowe elementy oceny „bankowości” projektów infrastrukturalnych przez instytucje finansujące (np. EBRD, EBI, IFC, BGK) lub banki inwestycyjne (np. JP Morgan, Citi Investment, Goldman Sachs).

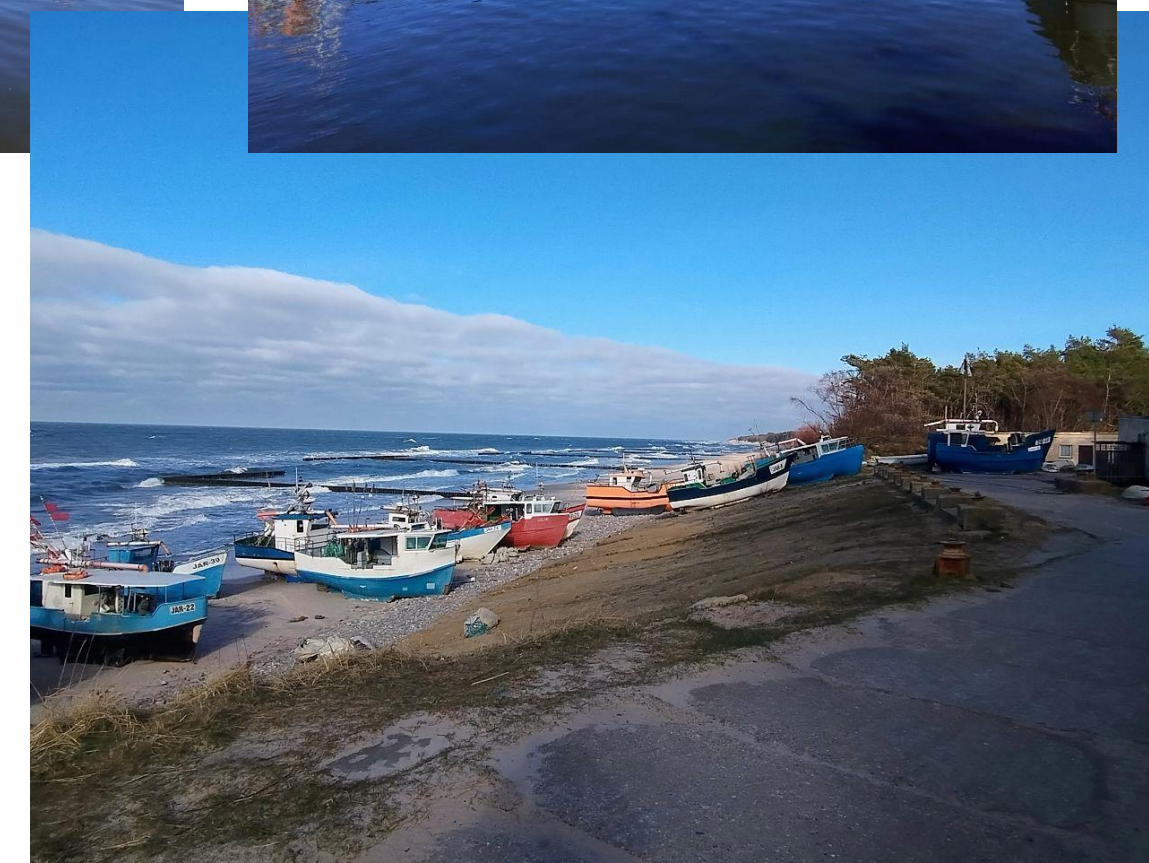
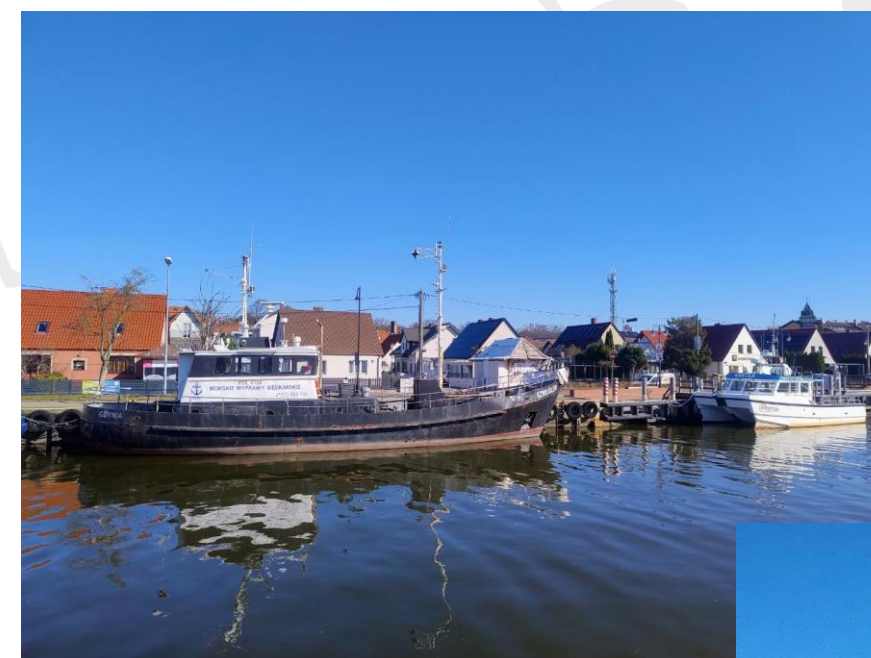
Cel i kontekst wystąpienia:

- Przedstawienie różnic pomiędzy krajową OOS a wymaganiami międzynarodowych instytucji finansujących i banków inwestycyjnych
- Znaczenie właściwej dokumentacji w procesie finansowania
- Przykłady projektów morskich farm wiatrowych

PLAN PREZENTACJI

1. OMÓWIENIE NAJWAŻNIEJSZYCH STANDARDÓW MIĘDZYNARODOWYCH
2. KLUCZOWE OBSZARY OCENY I LUKI W POLSKIEJ OOŚ WZGLĘDEM WYMOGÓW MIĘDZYNARODOWYCH
3. CO PRZEKONUJE BANKI DO ZAINWESTOWANIA W PROJEKT
4. PRAKTYCZNE PRZEŁOŻENIE NA PIENIĄDZE - PROJEKTY „BANKOWALNE” – PRZYKŁADY MORSKICH FARM WIATROWYCH I NIESPODZIANKA
5. REKOMENDACJE I WNIOSKI SYSTEMOWE

1. NAJWAŻNIEJSZE MIĘDZYNARODOWE STANDARDY

Standard	Funkcja	Powiązania i wzajemne relacje
IFC PS + EHS	Fundament globalny. Wszystkie instytucje (EBRD, EIB, OECD, EP) czerpią z IFC PS jako „złotego standardu”.	IFC PS = punkt odniesienia dla OECD, EP; równoważne z EBRD ESR i EIB Standards.
EBRD ESR (ESP 2024)	Własny system banku; zgodny z IFC PS, ale rozszerzony o klimat, Transformację i Prawa Człowieka.	Równoważny IFC PS; często używany razem z EP/OECD w konsorcjach.
OECD CA	Standard dla agencji kredytów eksportowych (ECA); benchmark = IFC PS + EHS; wymaga zgodności z Porozumieniem Paryskim.	Projekty z ECA → obowiązkowo zgodne z IFC PS i raportowane do OECD.
EP IV	Standard dobrowolny dla banków komercyjnych (EPFIs). Implementuje IFC PS.	Projekty z EPFIs → stosują IFC PS poprzez EP
EIB Standards (ESSF 2022)	Łączy IFC E&S z dorobkiem prawnym UE, DNSH i Porozumieniem Paryskim.	Równoważne IFC/EBRD ESR, ale z wbudowanymi wymogami EU Taxonomy.
EU Taxonomy	Regulacja prawna UE, definiująca „zielone” inwestycje.	Odwołuje się do „Minimum Safeguards”, które wymagają zgodności z IFC PS, OECD CA, UNGP (Wytyczne ONZ dotyczące Biznesu i Praw Człowieka z 2011) oraz ILO (Międzynarodowej Organizacji Pracy).

1. NAJWAŻNIEJSZE MIĘDZYNARODOWE STANDARDY A PROCES OOŚ

Gdzie tu jest procedura ooś?

<https://share.google/images/2Czt9mTe2T8nDoKtd>

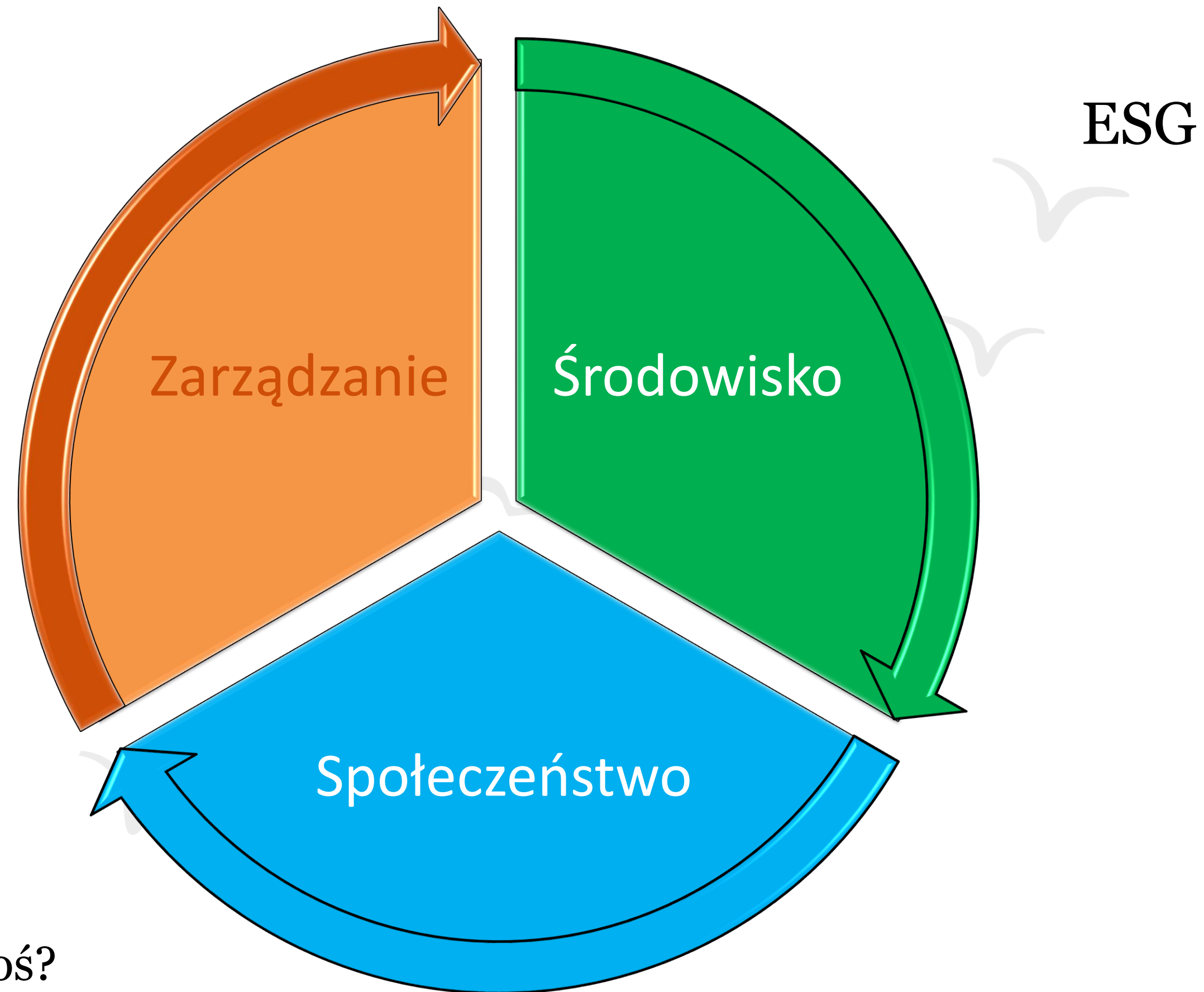

procedura ooś?

<https://share.google/images/fLDejfo3fLZQ6e67C>

1. NAJWAŻNIEJSZE MIĘDZYNARODOWE STANDARDY A PROCES OOŚ

2. KLUCZOWE OBSZARY OCENY I LUKI W POLSKIEJ OOŚ WZGLĘDEM WYMOGÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Obszar	Standardy „bankowe”	Polska procedura OOŚ / polska praktyka	Typowe luki
Zarządzanie	➤ Wdrożenie systemu zarządzania ESMS, integrującego polityki, procedury i systematyczne zarządzanie ryzykiem ESG na poziomie firmy i projektów oraz obejmującego całość działalności i łańcucha dostaw. ➤ Wykonanie i aktualizacja ESIA (pełnej oceny oddziaływania środowiskowego i społecznego) z publicznym ujawnianiem wyników oraz uwzględnieniem skumulowanych oddziaływań. ➤ System konsultacji interesariuszy oraz mechanizmy benefit sharing i zarządzania skargami (grievance). ➤ Cykliczne, niezależne audyty ESG i sprawozdawczość zewnętrzna dla banków oraz interesariuszy.	➤ OOŚ wykonywana wg krajowych przepisów opartych na regulacjach UE. ➤ Brak wymogu wdrożenia ESMS obejmującego cały cykl życia inwestycji oraz łańcucha wartości projektu. ➤ Konsultacje społeczne i dialog ograniczone do minimum ustawowego (udział społeczeństwa), aczkolwiek coraz popularniejsze są konsultacje organizowane przez inwestorów np. farm wiatrowych lądowych, sieci przesyłowych.	➤ Brak całościowego wdrożenia ESMS, czyli formalnego, zintegrowanego systemu zarządzania politykami i ryzykiem w obszarach środowiskowym, społecznym i ładu korporacyjnego. ➤ Brak kompleksowego, cyklicznego audytowania, raportowania ESG i praktyk benefit sharing według standardów bankowych. ➤ Konsultacje interesariuszy prowadzone są zgodnie z przepisami minimalnymi, zwykle bez mechanizmów długofalowego dialogu i bez aktywnego włączania wszystkich grup dotkniętych projektem. ➤ Mechanizmy skargowe nie obejmują pracowników budowlanych i operacyjnych projektu i grup pośrednio dotkniętych realizacją projektu.

PRZYKŁAD DOJRZAŁEJ ORGANIZACJI

“Zgodnie z praktyką ..., wszystkie działania środowiskowe i społeczne, na każdym etapie życia projektu, będą prowadzone i monitorowane w oparciu o procedury i polityki macierzyste (korporacyjne).”

Te ogólnogrupowe polityki i procedury będą zaadaptowane i wdrożone na poziomie projektu w kolejnych fazach inwestycji.

“Od momentu rozpoczęcia projektu wdrażana jest Procedura Składania Skarg i Wniosków, tzw. „grievance mechanism”.

Procedura ta obejmuje działania wykonawców i podwykonawców współpracujących z Grupą. Z mechanizmu skarg i wniosków mogą korzystać przedstawiciele lokalnej społeczności na każdym etapie planowania, budowy oraz eksploatacji obiektu.

Przedmiotem zgłoszeń mogą być wszelkie aspekty funkcjonowania inwestycji, w tym między innymi ewentualne szkody wyrządzone przez podwykonawców lub pracowników, zarówno podczas realizacji inwestycji, jak i w trakcie jej eksploatacji oraz prowadzonych prac serwisowych.”

2. KLUCZOWE OBSZARY OCENY I LUKI W POLSKIEJ OOŚ WZGLĘDEM WYMOGÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Obszar	Standardy międzynarodowe	Polska procedura OOŚ / polska praktyka	Typowe luki
Warunki pracy	➤ Wysokie standardy zatrudnienia i BHP na wszystkich szczeblach (w łańcuchu dostaw) ➤ Systematyczny monitoring i raportowanie wskaźników pracy ➤ Mechanizmy zgłaszania skarg pracowniczych ➤ SEP (Plan zaangażowania interesariuszy)	➤ Zgodność z Kodeksem Pracy, BHP wg przepisów branżowych ➤ Temat relacji pracowniczych oraz warunków pracy marginalny w OOŚ. ➤ Monitoring warunków pracy ograniczony do wymogów prawnych	➤ Brak SEP i narzędzi stałego dialogu ze stroną pracowniczą/podwykonawcami ➤ Mechanizmy skargowe nie obejmują podwykonawców i grup pośrednio dotkniętych ➤ Brak systematycznego monitoringu społecznego i mechanizmów skargowych
Konsultacje i partycypacja	➤ Regularne, proaktywne konsultacje od najwcześniejszych etapów projektu ➤ Dokumentowane interakcje. ➤ System rozpatrywania skarg (GM) ➤ Transparentność i odpowiedzialność	➤ Konsultacje minimum (ustawowe) ➤ Brak wymogu prowadzenia szerokich konsultacji z różnorodnymi grupami społecznymi	➤ Konsultacje zwykle tylko na etapie DŚ ➤ brak aktywnych narzędzi dialogu sprawia, że rzeczywisty wpływ interesariuszy na kształt projektu i dokumentacji jest ograniczony, a informacja zwrotna – ściśle formalna i niesystematyczna
Oddziaływania społeczne	➤ ESIA/SIA obejmuje całościowy, interdyscyplinarny przegląd wszystkich oddziaływań społecznych projektów i ich łańcucha dostaw ➤ Analizowane są zmiany w życiu społeczności, dostęp do usług, integracja społeczna, migracje, wykluczenie, warunki pracy, konflikty społeczne ➤ Uwzględnienie wszystkich grup dotkniętych: zarówno bezpośrednio jak i pośrednio ➤ Konsultacje, monitoring i raportowanie społeczne prowadzone systematycznie przez cały cykl życia projektu	➤ Formalnie i praktycznie w procesie OOS oddziaływania społeczne są marginalnie przedstawiane: konflikty społeczne i wpływ emisji też na dobra materialne ➤ Pogłębiona, skumulowana ocena społecznych skutków inwestycji rzadko jest przeprowadzana ➤ Monitoring i raportowanie społeczne często incydentalne i traktowane jako wymóg formalny	➤ Brak szczegółowej oceny, w jaki sposób projekt oraz inne działania wpływają łącznie na życie lokalnej społeczności, jej dostęp do usług, miejsca pracy i więzi społeczne, bezpieczeństwo, wpływu pracowników na życie lokalnej społeczności, zatrudnienia w projekcie ➤ Koncentracja na pojedynczym projekcie, bez analizy kontekstu społecznego otoczenia ➤ Brak udziału grup pośrednio dotkniętych oraz pominięcie skutków długofalowych ➤ Monitoring/raportowanie społeczne nie jest prowadzone w sposób systemowy i ciągły.

SPIS TREŚCI

Spis treści	4
1 Wstęp.....	7
1.1 Metodyka przygotowania SEP	7
1.2 Przegląd Projektów	9
1.3 Aktualny status pozwoleń i procedura OOS	14
1.4 Dodatkowe informacje o Projektach	15
2 Wymagania krajowe i międzynarodowe.....	17
2.1 Konwencje międzynarodowe i dyrektywy Europejskie	17
2.2 Ramy prawne w Polsce	17
2.3 Polityki i wytyczne międzynarodowych pożyczkodawców	18
3 Identyfikacja i kategoryzacja interesariuszy.....	20
3.1 Identyfikacja i kategoryzacja interesariuszy	20
4 Zaangażowanie interesariuszy.....	24
4.1 Dotychczasowe zaangażowanie interesariuszy	24
4.2 Zidentyfikowane problemy i obawy interesariuszy	26
4.3 MFW Bałtyk II i MFW Bałtyk III w mediach społecznościowych i na stronach internetowych	28
4.4 Planowane działania	29
5 Mechanizm rozpatrywania skarg.....	40
5.1 Zarządzanie skargami społeczności (CGM)	40
5.1.1 Procedura składania skarg	40
5.1.2 Ramy czasowe przeglądu i rozwiązania	41
5.1.3 Przyjmowanie skarg	42
5.1.4 Krok 2: Potwierdzenie.....	42
5.1.5 Krok 3: Ocena i przypisanie.....	43
5.1.6 Krok 4: Dochodzenie	43
5.1.7 Krok 5: Odpowiedź.....	44
5.1.8 Krok 6: Rozważenie możliwości odwołania lub apelacji	44
5.1.9 Krok 7: Działania następcze	44
5.1.10 Krok 8: Zamknięcie skargi	44
5.1.11 Zarządzanie skargami wykonawców.....	44
5.2 Wewnętrzne zarządzanie skargami	45
5.3 Role i obowiązki	45
5.4 Monitorowanie i raportowanie	46
6 Monitorowanie i raportowanie SEP.....	47
6.1 Monitorowanie	47
6.2 Raportowanie	48

2. KLUCZOWE OBSZARY OCENY I LUKI W POLSKIEJ OOŚ WZGLĘDEM WYMOGÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Obszar	Standardy „bankowalne”	Polska procedura OOŚ / polska praktyka	Typowe luki
Przesiedlenia i rekompensaty	➤ LRP (obejmujący również przesiedlenia ekonomiczne) ➤ RAP (obejmujący przesiedlenia rzeczywiste) ➤ Benefit sharing, przejrzystość procesu, szerokie uzgodnienia z interesariuszami, konsultacje wszystkich grup narażonych	➤ Negocjacje i konsultacje wymagane prawem: etap rokowań, możliwość ugód, ofert zamiennych (to jest ok!) ➤ Odszkodowania administracyjne oraz ograniczone wsparcie dla formalnie wywłaszczonych, ➤ Przesiedlenia rzeczywiste ograniczone do wywłaszczeń lub spec-ustaw ➤ W procesie ooś uwzględnione częściowo w analizie konfliktów społecznych i wpływie na dobra materialne	➤ Brak LRF/LRP, RAF/RAP ➤ Brak identyfikacji i wsparcia dla przesiedlonych ekonomicznie ➤ Brak szczególnego uwzględnienia osób najbardziej podatnych, np.: niepełnosprawnych, starszych, przewlekle chorych ➤ Brak benefit sharing oraz konsultacji wszystkich grup narażonych (nie tylko osób formalnie wywłaszczanych i właścicieli nieruchomości ale też np. najemców, pracowników, osób korzystających z gruntów okresowo, osób tracących dostęp do źródeł utrzymania). ➤ Działania kompensacyjne ograniczone do osób wywłaszczanych fizycznie ➤ Brak przejrzystości i konsultacji od wczesnej fazy projektu

LRP – Livelihood Restoration Plan (Plan przywracania środków utrzymania), **RAP** – Resettlement Action Plan (Plan przesiedleń)

benefit sharing – to w rozumieniu m.in. IFC i World Bank sprawiedliwy i przejrzysty podział korzyści (finansowych i niefinansowych) płynących z projektu pomiędzy inwestora, społeczności lokalne oraz wszystkich interesariuszy, np. przez udział w dochodach, dostęp do usług, preferencyjne zatrudnienie, lokalne fundusze lub rozbudowę infrastruktury społecznej. Celem benefit sharing jest zapewnienie, że społeczności dotknięte projektem otrzymują realne, trwałe korzyści, a ich udział opiera się na konsultacjach i partnerstwie

BALTIC POWER Sp. z o.o.

Morska farma wiatrowa Baltic Power (Polska)

Struktura ramowa przywracania utraconych źródeł dochodów (LRF)

Przygotował:

Frédéric Giovannetti
3 Avenue de Grande Bretagne
69006 Lyon – Francja

Z:

Sotis Advisors
ul. Dąbrowszczaków 5
03-476 Warszawa – Polska
Anita Kuliś i Katarzyna Auffret-Twardowska

Data:

20 czerwca 2023 r.

Wersja:

3

<https://balticpower.pl/o-projekcie/struktura-ramowa-przywracania-utraconych-źródeł-dochodów-lrf.pdf>

Sotis Advisors

Plan

Przywrócenia Środków Utrzymania (LRP)

Projekty Morskich Farm Wiatrowych Bałtyk 2 i Bałtyk 3 (Polska)

Komponenty morskie Projektów

Autorzy:

Katarzyna Auffret – Twardowska
Krzysztof Cieszkowski
Klaudia Drosio
Frédéric Giovannetti
Anita Kuliś

Warszawa, 16 września 2025

<https://bałtyk123.pl/o-projektach/dokumenty-do-pobrania/>

2. KLUCZOWE OBSZARY OCENY I LUKI W POLSKIEJ OOŚ WZGLĘDEM WYMOGÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Obszar	Standardy „bankowe”	Polska procedura OOŚ / polska praktyka	Typowe luki
Oddziaływanie na środowisko, emisje, klimat	➤ Wymaga się szczegółowej analizy wpływu na środowisko, emisji, efektywności zasobów i zarządzania zanieczyszczeniami oraz kompleksowej oceny i minimalizacji wpływu inwestycji na klimat – w tym emisji gazów cieplarnianych i działań adaptacyjnych ➤ Dodatkowo, zgodność z kryteriami EU Taxonomy oznacza spełnienie precyzyjnych technicznych kryteriów: zero-emisyjności, adaptacji do zmian klimatu i zasady „do no significant harm” (DNSH) dla wszystkich celów środowiskowych	➤ Raport OOŚ: opis oddziaływań, emisji oraz podstawowy monitoring na etapie realizacji i eksploatacji ➤ Cele klimatyczne i środowiskowe najczęściej ujmowane w sposób ramowy	➤ Brak kompleksowych, zintegrowanych planów zarządzania emisjami, efektywnością zasobów i minimalizacją wpływu na klimat ➤ Niewystarczające podejście do adaptacji do zmian klimatu ➤ W krajowej praktyce monitoring zgodności z wymaganiami ESG oraz EU Taxonomy zwykle ogranicza się do jednorazowej oceny i raportu początkowego – brakuje spójnego, długoterminowego, cyklicznego systemu monitorowania oraz niezależnej weryfikacji na wszystkich etapach życia projektu

ESMS, ESMMP, rejestr zobowiązań (Commitment Register), itp. dla tych projektów nie są publicznie dostępne, więc nie możemy ich pokazać, ale można znaleźć w sieci dokumenty dla innych inwestycji

2. KLUCZOWE OBSZARY OCENY I LUKI W POLSKIEJ OOŚ WZGLĘDEM WYMOGÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Obszar	Standardy "bankowe"	Polska procedura OOŚ / polska praktyka	Typowe luki
Bioróżnorodność	➤ Szczegółowa analiza wpływu inwestycji na bioróżnorodność ➤ „no net loss” (brak utraty netto bioróżnorodności) ➤ Działania kompensacyjne ➤ Monitoring długoterminowy ➤ Pełne plany zarządzania bioróżnorodnością (BAP, BMP) ➤ Analizy skumulowane ➤ Szeroka partycypacja (skuteczna ochrona różnorodności biologicznej, planowanie kompensacji oraz zarządzanie siedliskami według standardów IFC, EBRD i EU Taxonomy wymagają aktywnego, stałego udziału społeczności i kluczowych interesariuszy w konsultacjach, planowaniu i monitorowaniu efektów środowiskowych przez cały cykl realizacji projektu) ➤ Zgodność z zasadą DNSH i technicznymi kryteriami EU Taxonomy.	Raport OOŚ uwzględnia inwentaryzację przyrodniczą, ocenę wpływu na gatunki i siedliska, obowiązkową kompensację przy stwierdzonym negatywnym wpływie, monitoring oraz analizę oddziaływań skumulowanych zgodnie z przepisami krajowymi i unijnymi – jednak w praktyce ich zakres, szczegółowość i skuteczność często nie dorównują pełnym oczekiwaniom instytucji finansujących	➤ Brak kompleksowych, regularnie aktualizowanych w całym cyklu życia projektu planów zarządzania bioróżnorodnością ➤ Ograniczony, fragmentaryczny monitoring działań kompensacyjnych, brak regularnej oceny ich skuteczności i długoterminowego wpływu na ekosystemy ➤ Brak systematycznej, okresowej weryfikacji zgodności z założeniem DNSH i technicznymi kryteriami Taksonomii UE ➤ Marginalizacja partycypacji społecznej w decyzjach dotyczących zarządzania bioróżnorodnością

unikanie → minimalizacja → przywrócenie → (jeśli konieczne) rekompensata

2. KLUCZOWE OBSZARY OCENY I LUKI W POLSKIEJ OOŚ WZGLĘDEM WYMOGÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Obszar	Standardy „bankowe”	Polska procedura OOŚ / polska praktyka	Typowe luki
Dziedzictwo kulturowe	➤ CHIA, CHMP ➤ Szerokie konsultacje ze społecznościami ➤ Ochrona dóbr materialnych i niematerialnych	➤ Ochrona dziedzictwa jest ograniczona do formalnych uzgodnień administracyjnych dotyczących głównie zabytków materialnych ➤ Brak przeprowadzenia szczegółowej analizy niematerialnego dziedzictwa oraz wdrożenia mechanizmów komunikacji z członkami wspólnot, które kultywują tradycje i zwyczaje ➤ Brak planów zarządzania i sprawiedliwego podziału korzyści wśród społeczności uczestniczących w zachowaniu dziedzictwa	➤ Brak analizy i ochrony dziedzictwa niematerialnego ➤ Ograniczenie konsultacji do wąskiego grona interesariuszy

CHIA – Cultural Heritage Impact Assessment (Ocena oddziaływania na dziedzictwo kulturowe)

CHMP – Cultural Heritage Management Plan (Plan zarządzania dziedzictwem kulturowym)

2. KLUCZOWE OBSZARY OCENY I LUKI W POLSKIEJ OOŚ WZGLĘDEM WYMOGÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Obszar	Standardy „bankowe”	Polska procedura OOŚ / polska praktyka	Typowe luki
Raportowanie i monitoring	➤ Regularny monitoring środowiskowy i społeczny obejmujący cały cykl życia projektu oraz szczegółowe raportowanie postępów i wyników dla instytucji finansujących ➤ Okresowe, niezależne audyty dotyczące realizacji wymogów środowiskowych i społecznych w projekcie ➤ Publiczny dostęp do wyników monitoringów projektu, zapewniający transparentność wobec interesariuszy ➤ Obowiązek bieżącej aktualizacji dokumentacji projektowej w przypadku pojawienia się nowych ryzyk, zmian działań lub efektów ubocznych ➤ Jeżeli inwestorem jest podmiot objęty wymogiem raportowania ESG (CSRD/SFDR, EU Taxonomy), wtedy informacje o projekcie są raportowane w ramach corocznych sprawozdań niefinansowych, natomiast projekty realizowane przez podmioty nieobjęte obowiązkiem nie podlegają powszechnej publikacji wyników ESG.	➤ Monitoring środowiskowy realizowany głównie przez inwestora zgodnie z warunkami decyzji OOŚ i/lub pozwolenia; jego zakres i częstotliwość zwykle określa dokumentacja OOŚ oraz decyzja administracyjna ➤ Wyniki monitoringu przekazywane organom administracji wyłącznie na żądanie lub według harmonogramu ustalonego w decyzji; brak obowiązku niezależnych audytów oraz publicznej publikacji danych ➤ Kontrole administracyjne realizowane wyrywkowo przez organy ochrony środowiska (RDOŚ, WIOŚ); nie są prowadzone systematycznie ➤ Aktualizacja dokumentacji środowiskowej lub ponowna OOŚ wymagane są tylko w przypadku istotnych, formalnie zgłoszonych zmian przedsięwzięcia – nie ma obowiązku automatycznej aktualizacji przy niewielkich odchyleniach lub zmianach parametrów	➤ Brak regularnych, niezależnych audytów środowiskowych (brak zewnętrznej weryfikacji efektów projektu) ➤ Monitorowanie i działania naprawcze ograniczone do wewnętrznych, niesformalizowanych oraz nieregularnych procedur ➤ Niski poziom przejrzystości i dostępności wyników – brak publicznych raportów, wyniki trudne do uzyskania dla interesariuszy ➤ System monitoringu nie spełnia standardów wymaganych przez banki i międzynarodowe instytucje finansujące (EBRD, IFC, Equator Principles)

3. CO PRZEKONUJE BANKI DO ZAINWESTOWANIA W PROJEKT

- Zintegrowany system zarządzania środowiskowego i społecznego obejmującego cały cykl życia projektu (ESMS, ESMMP)
- Konsultacje społeczne prowadzone ciągle, zaangażowanie różnych interesariuszy w sposób systematyczny, przemyślany i ujęty w plan (SEP), mechanizm skarg dla społeczności lokalnej i pracowników (GM)
- Pełna ocena oddziaływań społecznych, w tym grup pośrednio dotkniętych, aspektów zdrowotnych, jakości życia oraz bezpieczeństwa (np. TMP)
- Plany dotyczące przesiedleń formalnych i nieformalnych (np. RAP), przywracania źródeł utrzymania (LRF/LRP)
- Ocena wpływu na bioróżnorodność „no net loss/net gain”, plany działań w zakresie bioróżnorodności (np. BAP, BMP) i długofalowego monitoringu skuteczności kompensacji
- Systematyczna analiza ryzyka klimatycznego oraz plany adaptacyjne zgodne z wymogami EU Taxonomy i zasadą DNSH
- Pełna ocena wpływu na dobra kultury i dziedzictwo kulturowe, procedury działań w przypadku odkryć archeologicznych (jak nasze zdefiniowane w ustawie o zabytkach), plany zarządzania dziedzictwem (CHIA/CHMP).
- Cykliczne raportowanie ESG oraz niezależne audyty; wysoki poziom przejrzystości działań i dostępności wyników dla interesariuszy
- Szkolenia pracowników

OOŚ w praktyce skupiona jest na zgodności z procedurą prawną, zamiast na realnym zarządzaniu wpływem i ryzykiem środowiskowo-społecznym – tym samym dla wielu instytucji finansowych i banków inwestycyjnych nie jest wystarczająca.

4. PRAKTYCZNE PRZEŁOŻENIE NA PIENIĄDZE - PROJEKTY „BANKOWALNE”

1. Morska Farma Wiatrowa Baltic Power – dokumentacja przygotowana **zgodnie ze standardami IFC, EBRD, EP and EIB:**
Co wykonaliśmy:

- Livelihood Restoration Framework (LRF), wkład do LRP offshore
- Opracowanie i implementacja tymczasowego systemu rekompensat dla rybaków na czas budowy MFW lub do czasu wprowadzenia mechanizmu oficjalnego (pierwszego w Polsce, obecnie benchmark dla innych projektów MFW)

Całkowity budżet inwestycji wynosi **4,73 miliarda euro**

Finansowanie projektu pochodzi z **25 polskich i międzynarodowych banków**, które udzieliły kredytów na łączną kwotę **4,4 miliarda euro**

Źródło: [Baltic Power](#)

Grupa ORLEN i Northland Power zawarły umowy kredytowe na finansowanie wspólnego projektu Baltic Power, pierwszej farmy wiatrowej, która powstanie na polskich wodach Bałtyku. Porozumienie zawarte z konsorcjum 25 polskich i międzynarodowych instytucji finansowych jest jednym z kluczowych elementów procesu przygotowania inwestycji.

Całkowity budżet projektu szacowany jest na około 4,73 mld EUR i zawiera wydatki inwestycyjne z ubezpieczeniem w kwocie ok. 4,05 mld EUR, a także koszty finansowania i rezerwę dodatkową. Rozpoczęcie budowy farmy planowane jest w 2023 roku, jej części morskiej w 2024, a oddanie inwestycji do użytkowania na 2026 rok. W początkowych 5 latach eksploatacji projekt Baltic Power może wygenerować dodatkowe średnioroczne wolne przepływy pieniężne w wysokości ok. 140 mln EUR.

Splata kredytu oparta będzie na przyszłych nadwyżkach finansowych generowanych przez projekt. Finansowanie inwestycji będzie realizowane w formule Project Finance, co jest szczególnie korzystne dla inwestycji wymagających znacznych nakładów i czasu na osiągnięcie pełnej wydajności. Konsorcjum 25 instytucji finansowych, które zdecydowały się wesprzeć projekt to polskie i międzynarodowe banki komercyjne, agencje kredytów ekspertowych (ECA) i instytucje multilateralne w tym m.in.: Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR), Euler Hermes, Export and Investment Fund of Denmark i Export Development Canada. Finansowanie projektu stanowi 80% przewidywanych łącznych kosztów kapitałowych. Pozostały kapitał zostanie wniesiony przez partnerów projektu.

4. PRAKTYCZNE PRZEŁOŻENIE NA PIENIĄDZE - PROJEKTY „BANKOWALNE”

2. Morskie Farmy Wiatrowe Bałtyk 2 & Bałtyk 3 - dokumenty przygotowane w oparciu o standardy IFC, EIB, EBRD i Equator Principles:

Co wykonaliśmy:

- Livelihood Restoration Framework (LRF)
- Livelihood Restoration Plans (LRP) – dla części lądowej i morskiej
- Stakeholders Engagement Plan (SEP)
- Environmental and Social Management System (ESMS) i ESMMP
- Culture Heritage Management Plan (CHMP)
- Nota screeningowa dotycząca ludności rdzennej w odniesieniu do Kaszubów
- Opracowanie tymczasowego mechanizmu wypłaty rekompensat dla rybaków na czas budowy lub do czasu opracowania i wdrożenia rozwiązań rządowych
- Wdrażanie TCM

Ponad 6 mld euro na morskie farmy wiatrowe Bałtyk 2 i Bałtyk 3

ZAWSZE WIADOMOŚCI

ZAWSZE GOSPODARKA MORSKA

Największa transakcja w formule project finance w dziejach polskiej energetyki – budowa morskich farm wiatrowych Bałtyk 2 i Bałtyk 3 o wartości ponad 6 mld euro – posiada już zamknięte finansowanie. Środki na tę inwestycję, realizowaną przez Polenergię i Equinor, zapewni 30 polskich i międzynarodowych instytucji finansowych. Już w roku 2028 pracę rozpocząć ma 100 wielkich turbin wiatrowych dostarczających 1440 MW energii ze źródeł odnawialnych.

Piotr Piesik 25.05.2025 09:00

Pakiety finansowania o wartości **ponad 3 mld euro na każdy projekt** zostały zabezpieczone oddzielnie dla farmy Bałtyk 2 i Bałtyk 3. Wśród instytucji finansowych są m.in. **Bank Gospodarstwa Krajowego, Europejski Bank Inwestycyjny** oraz **Nordycki Bank Inwestycyjny**. Gwarancje zapewnia polska agencja ubezpieczeń kredytów eksportowych **KUKE**, ubezpieczenie dla kredytodawców – niemiecka agencja **Euler Hermes**.

Źródło: Zawsze Pomorze, Ponad 6 mld euro na morskie farmy wiatrowe Bałtyk 2 i Bałtyk 3

4. PRAKTYCZNE PRZEŁOŻENIE NA PIENIĄDZE - PROJEKTY „BANKOWALNE”

3. Projekt elektrowni jądrowej w kraju UE - dokumenty przygotowane w oparciu o standardy IFC, Equator Principles, OECD i MS, Taksonomii UE:

- Trzy kompleksowe DD, do których wykonaliśmy część środowiskową i społeczną oraz analizę ryzyk, w tym klimatycznych

Unit 1 refurbishment

- ✓ Nuclearelectrica podpisała **24 września 2025** dwie umowy kredytowe z konsorcjum banków prowadzonego przez J.P. Morgan SE.
- ✓ Wartość: **EUR 540 mln** dla fazy przygotowawczej modernizacji Jednostki 1.
- ✓ Zakres: planowanie prac, umowy EPC (engineering-procurement-construction), zakup długocyklicznego wyposażenia, infrastruktura, pozwolenia.

Units 3&4

- ✓ W tym samym dniu podpisano umowę kredytową na **EUR 80 mln** dla spółki EnergoNuclear S.A.
- ✓ Pieniądze mają być wykorzystane na fazę „Limited Notice To Proceed (LNTP)” – prace przygotowawcze.
- ✓ Całkowite finansowanie projektu 3&4 ma być znacznie większe – wg doniesień prasowych: **około USD 3 mld** ze strony US Export-Import Bank (US Exim), **CAD 2 mld** ze strony Kanady, **EUR 2 mld** ze strony Włoch. Celem: dwa reaktory CANDU ~700 MW każdy.

Rumunia planuje wnioskować o około EUR 600 mln z Funduszu Modernizacyjnego UE na modernizację Cernavodă – co wskazuje na zainteresowanie finansowaniem również ze środków UE.

Źródła: <https://nuclearelectrica.ro/snn/en/2025/09/24/nuclearelectrica-and-the-banking-syndicate-led-by-j-p-morgan-se-sign-the-financing-agreements-for-two-of-romania-strategic-energy-projects-refurbishment-of-cernavoda-npp-unit-1-and-cernavo/>
<https://neutronbytes.com/2024/10/29/romania-to-complete-cernavoda-3-4-in-7-billion-deal/>
<https://www.world-nuclear-news.org/articles/nuclearelectrica-signs-financing-contracts-for-cernavoda-projects>

Nuclearelectrica and the banking syndicate led by J.P. Morgan SE sign the financing agreements for two of Romania's strategic energy projects: Refurbishment of Cernavoda NPP Unit 1 and Cernavoda NPP Units 3 and 4

Bucharest, September 24th, 2025

Nuclearelectrica and the banking syndicate arranged and led by J.P. Morgan SE are pleased to announce today, September 24th, 2025, the signing of two financing agreements for two of Romania's strategic energy projects: the Refurbishment of Cernavoda NPP Unit 1 and Cernavoda NPP Units 3 and 4 Project, following the approval by Nuclearelectrica's shareholders.

5. REKOMENDACJE I WNIOSKI SYSTEMOWE

- Włączenie standardów międzynarodowych do krajowej praktyki jako narzędzia zwiększającego „wiarygodność inwestycyjną” projektów
- Potrzeba szerszego szkolenia administracji i ekspertów OOS w zakresie wymogów ESG, to tylko kwestia czasu aby te wymogi zostały lepiej zintegrowane
- „Banki” już obecnie szukają rozwiązań łączących wymogi UE, z wymogami IFC i EBRD np. w zakresie bioróżnorodności
- Dokumentacja oos jako narzędzie budujące zaufanie i dające dostęp do finansowania, dostępność pełnej dokumentacji na stronach projektów, stronach rządowych – zwiększenie transparentności procesów
- Zwiększenie praktycznego powiązania konsultacji społecznych, w tym udziału społecznego w ramach procedury oos, identyfikacji ryzyk społecznych oraz działań informacyjnych – przez ich zaplanowanie i wdrożenie na każdym etapie procesu inwestycyjnego (od przygotowania projektu, przez realizację, aż po eksploatację), a także przez wyraźne uwzględnienie wyników tych procesów w decyzjach i dokumentacji projektowej
- Lepsze wykorzystanie danych zawartych w raportach ESG (np. emisji GHG) do uzupełniania informacji środowiskowych i społecznych w procesach OOS oraz monitoringu projektów infrastrukturalnych – w celu ograniczenia dublowania analiz i poprawy spójności ocen między inwestorami, administracją i instytucjami finansującymi
- Budowa baz danych i cyfryzacja procesu oos przy jednoczesnej dbałości o dostępność dla każdego (wykluczenie cyfrowe), dostęp do danych z monitoringu oos i analiz porealizacyjnych. Umożliwi to długoterminową ocenę efektów inwestycji i lepszy nadzór administracyjny.
- Uproszczenie system ocen poprzez powrót do procesu oos na etap wydawania decyzji lokalizacyjnych i „budowlanych” jako postępowań „wpadkowych”.

Konkluzja: Dokumentacja, która przekonuje „banki”, to dokumentacja zarządzająca ryzykiem środowiskowym i społecznym – nie tylko opisująca zgodność z prawem.

Dziękuję za uwagę. Zapraszam do pytań.

SKOŚ

Stowarzyszenie Konsultantów
Ocen Środowiskowych

